

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Quas pœnas patiantur animæ in purgatorio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

fervi nihil esse aliud, quam terrorem & anxietatē, quā animæ afficiuntur, dum cogitant Deum sibi esse iratum. Ita Caluinus lib. 3. Institutionum, cap. vlt. & lib. 2. cap. 16. vbi dicit esse aniles fabulas, quæ dicuntur de locis animarum.

Communis sententia Doctorum & Patrum est, Purgatorij locum esse antrum subterraneum, inferno damnatorum proproinquum. Pro quo

12
Quatuor loca animarum post vitam.

Notandum est, ex communi DD. sententiā, quatuor esse loca statuenda subterranea animarū, quæ communi nomine Inferni vocentur, & varijs Scripturæ locis insinuantur: nempe, Infernum damnatorum, Purgatorium, Limbū puerorum absque baptismo morientium, & Limbum Patrum veteris testamenti. Ratio est: quia quatuor sunt genera peccatorum animarū, post hanc vitā; nempe pena damni & sensus aeterna, pena damni & sensus temporalis, pena damni tantum aeterna, & pena damni tantum temporalis. Infernus damnatorum est pro ijs, quibus debetur pena damni & sensus aeterna. Purgatorij est pro ijs, quibus debetur pena damni & sensus temporalis. Limbus puerorum pro ijs, quibus debetur pena damni tantum, sed aeterna. Limbus Patrum pro ijs, quibus debetur pena damni tantum, sed temporalis. Vide Palud. in 4. d. 45. q. 3. vbi etiam agit de statu & ordine horum locorum, docetque Infernum & Purgatorium post resurrectionem euulsum vnum locum: pari ratione etiam Limbum Patrum & Puerorum. Nunc

13
Infernum esse subterraneum locum, est de fide.

Dico Primò; Fide tenendum est, locum damnatorum esse subterraneum, & inferiorem.

Probatyr Primò: Deuter. 32. v. 22. ignis succensus est in furore meo, & ardebit vsque ad inferni noisimā; id est, vsque ad infernum inferiorem. Prouerb. 9. v. 18. Ignorauit quod ibi sint gigantes, & in profundis inferni conuina eius. & Prouerb. cap. 15. v. 24. Semita vite sursum est ad erudiendum, vt declinet ab inferno inferiore.

Probatyr Secundò: Quia Scriptura Infernum opponit caelo, tanquam imum locum summo. Iob 11. v. 8. Excelsior caelo est, & quid facies? profundior inferno, & vnde cognosces? Isaia 14. v. 14. Dixisti, ascēdam supra altitudinem nubium, &c. Et in infernum detraheris, in profundum lacu. Psal. 138. v. 8. Si ascēdero in caelum, tu illic es; si descēdero in infernum, ades. Matthæi 11. v. 23. Et tu Capharnaum, nunquid vsque in caelum exaltaberis, vsque ad infernum descendes. Ex quibus patet, hunc locum esse profundissimū, veluti voraginem quandam, & abyssum, quæ impleri nequeat, vt habet nomē Hebraicum: vnde Demones Luca 8. rogant, ne Dominus eos mittat in abyssum.

Probatyr Tertiò: Ratione. Quia sicuti locus iustorum, qui amorem mundi & creaturarum vicerunt, est summus, scilicet supremum caelum; ita impiorum, qui amorem creaturarum Deo praeponderant, debet esse infimus, ac proinde sub terra: quod insinuant nomina, quibus in Scripturā passim appellatur, Infernus, abyssus, lacus, profundum lacu, puteus abyssu, vorago, caminus ignis, stagnum ignis & sulphuris. Quare pulchrè Tertullianus in Apolog. cap. 47. Infernum vocat arcani ignis subterraneum thesaurum. De inferno & pœnis damnatorum vide lib. 13. De perfectionibus diuinis, vbi c. 24. & 25. fuse doctèque hæc tractantur.

14
Vbi Limbus puerorum.

Dico Secundò: Pari modo certum videtur Limbum puerorum esse subterraneum. Patet ex Concilio Florentino sess. vltimā, vbi definitur, Animas

illorum, qui in peccato morti fero actuali, vel solo originali decedunt, mox in infernum descendere, panis tamen disparibus puniendas. Auctor Hypognofticon lib. 5. dicit fidem Catholicā non agnoscere, nisi duo loca aeterna, caelum & infernum: Limbus ergo ad infernum pertinet, estque veluti extrema inferni ora. Valdè tamen credibile est ignem eò non pertingere; vt colligitur ex Innocentio III. Capit. Maiores, de Baptismo; & communiter docēt Doctores.

Dico Tertiò: Fide quoque tenendum est, Limbum Patrum etiam esse locum subterraneum. Probatyr Primò ex Symbolo, Descendit ad inferos. Et ad Ephes. 4. vbi Christus dicitur descendisse ad inferos partes terræ, scilicet ad locum Patrum. Vide plura Scripturæ & PP. testimonia in libro Belloliani sub finem.

15
Vbi Limbus Patrum.

Dico Quartò: Locus Purgatorij similiter est sub terrā. Hæc propositio, etsi non æquè certa est, ac præcedens; videtur tamen fidei proxima. Primò: Nam præterquam quòd sit communis sententia Theologorū, videtur etiam esse sensus Ecclesiæ, quæ in Missā defunctorum sic orat; Libera animas omnium fidelium defunctorum de panis inferni, & de profundo lacu. Et probatur ex illo Apocal. 5. v. 13. vbi aperto libro per Agnum. (quod fiet in fine mundi), Creatura quæ sub terrā sunt, dicunt laudē Deo & Agno; quæ creatura sine dubio sunt anima fidelium in Purgatorio existentes, ad quas beneficium redemptionis Agni pertinet. Ad Philip. 2. v. 10. In nomine Iesv omne genu flectatur, caelestium, terrestrium, & infernorum. Deinde locus iste Actor. 2. v. 24. Solutis inferni doloribus, à multis Patribus intelligitur de Purgatorio; vt ab Augustino epist. 99. vbi dicit se non intelligere, quomodo aliter possit exponi. Et ab Epiphanio in hæresi Tatiani.

16
An Purgatorium sub terra.

Apocal. 5.

Ad Philip. 2.

Actor. 2.

CAPVT II.

De pena Purgatorij.

D V B I V M I.

Quas pœnas patiantur anime in Purgatorio?

Dico Primò: Certum est eas pati penā damni, id est, priuari aspectu Dei, seu visione beatificā; vnde in illis magnus meror nascitur; sicuti cum quis ob suam culpam non admittitur in conspectum Principis vel parentis.

17
Pœna Purgatorij est pena sensus & damni.

Dico Secundò: Certum etiam est, in Purgatorio esse penam sensus. Dicitur autem pena sensus omnis dolor aliunde proueniens, quàm ex carentia visionis Dei. Ratio est: quia sicuti se inordinatè ad creaturas conuerterunt, ijsque sunt oblectata; ita par est, vt per eas puniantur, iuxta illud Sapientiæ 11. v. 17. Per quæ peccat quis, per hæc & torquetur.

Dico Tertiò: In Purgatorio est pena ignis corporei. Est communis Doctorum sententia; nō tamen est fidei. Quia Græci in Concil. Florentino sess. vltima, etsi fateantur se semper credidisse

18
Est ibi ignis corporeus. Dubitant Græci.

Purgato-

Purgatorium, & orationem pro defunctis; tamen dicunt se dubitare, vtrum igne corporeo crucientur, an tenebris duntaxat, vel alio aliquo modo: quam eorum sententiam Concilium tolerat.

Probatur Primò: Prioris ad Corinth. 3. *Saluus erit, sic tamen, quasi per ignem*: hinc Apostolus loquitur de vero igne, quia dies Domini in igne reuelabitur. Atqui loquitur de igne Purgatorij, qui minora peccata comburit, id est, comburendo expiat.

Probatur Secundò: Ignis inferni est corporeus: ergo etiam Purgatorij, cum iuxta receptam Doctorum sententiam, vnus idemque sit. Antecedens probatur Matth. 25. v. 41. *Itē in ignem aeternum, qui paratus est diabolo & angelis eius*. Hic aperte insinuat eundem esse ignem quo spiritus cruciantur, & quo corpora impiorum: atqui constat, eum quo corpora impiorum videntur, esse corporeum: ergo.

Probatur Tertio: Quia passim in Scriptura veteri & noua absolute vocatur ignis, flamma, ardor, stagnum ignis & sulphuris, caminus ignis, gehenna ignis. Vide Esai. 33. & 66. Iob 20. Matthai 3. 5. 13. & 18. Apocal. 20. Quorsum semper vocatur ignis, si non sit verus ignis?

Denique idem colligitur ex testimonijs Patrum citatis. Vide Gregorium lib. 4. Dialog. cap. 39. vbi expressè dicit, *ignem, quo anima puniuntur, esse corporeum*. Vide etiam August. lib. 20. de Ciuit. cap. 10.

Dices; Ignis non potest agere in spiritum, quia non potest producere nisi qualitatem corpoream, quæ non potest afficere materiam incorpoream.

Respondeo breuiter: Etsi ignis solis viribus naturæ non possit agere in spiritum à corpore separatum, potest tamen id diuinâ virtute, Deo singulari modo cooperante, & influente cum eius naturali facultate: Si enim ignis potest naturaliter agere in spiritum corpori vnitum, cui non possit diuinâ virtute concurrente in spiritum separatum? Et si calor ab igne productus in corpore, vel species sensibilis potest naturaliter concurrere cum potentia sentiendi, ad actum sensio-nis, qui iuxta veriore sententiam est qualitas spiritalis existens in ipsa animâ, nõ in corpore; cur diuinâ virtute cooperante non possit concurrere ad qualitatem spiritalē, vel ad sensum doloris in spiritu à corpore separato? De hac re vide plura lib. 13. de Perfectionibus diuinis c. 24. num. 134. vbi latè ostenditur Dæmones & damnatos in inferno vri igne corporeo.

DVBIVM II.

Vtrum pena Purgatorij sit grauissima?

Deo Primò: Pena damni, seu dilatio gloriæ, etsi sit grauissima appetitiuè, non tamen videtur grauissima acerbitate.

Prior Pars Probatur: quia sanctæ illæ animæ pleris æstimant visionem Dei, quam quoduis aliud bonum; omnia enim suis momentis æstimant: ergo pleris æstimant huius boni: earentiæ, quam quoduis aliud malum, cum quo hoc bonum possit consistere; malletque quiduis pati, & frui hoc bono, quam pati earentiam huius boni: ergo maxime dolent de hoc malo

appetitiuè. Idem videmus in viris sanctis etiam in hac vita: ad hoc enim perfecta charitas inclinat.

Altera Pars est D. Bonauenturæ d. 20. quæst. 2. art. 1. Ratio est: partim quia certissima spes, breui fore, vt Deum videant, summòperè eas consolatur; partim quia pœna sensus magis repugnat naturæ, vnde magis cruciat. Et confirmatur à simili: Quia Patres in limbo non tantopere cruciabantur ob earentiam visionis, quantum quis per pœnam ignis cruciaretur. Dices; Esse disparem rationem; quia Patres in limbo non ob culpam propriæ voluntatis, sed ob culpam originalem erant priuati illâ visione: animæ autem in Purgatorio ob culpam propriam.

Respondeo: Id non tantopere refert. Nam substantia mali eadem est vtròbique. Est enim eadem earentia visionis diuinæ, & idem desiderium. Vnde si illos non cruciabat summè, neque etiam animas in Purgatorio summè cruciabit. Adde, nec damnatos maxime cruciari ob pœnam damni. Immo parum curarent, quod non fruantur diuino conspectu, si liceret illis perpetuò huius vitæ delicijs frui. Hoc patet in multis hominibus impijs adhuc viuentibus.

Dices: S. Augustinus in Enchirid. cap. 112. ait: *Exulare à ciuitate Dei, perire à regno Dei, tam grandis est pœna, vt ei nulla possint tormenta, que nouimus, comparari*.

Respondeo: Loquitur de magnitudine appetitiuonis, non acerbitatis, seu afflictionis. Dici etiam potest eum loqui de tormentis aliquandò finiendis, & de exilio nõ finiendo; vt patet intuenti verba.

Dico Secundò: Pœna ignis Purgatorij est grauissima quoad acerbitatem, atque adeò grauior quauis pœnâ huius vitæ. Est communis sententia Doctorum, eamque docet D. Augustinus aperte in Psal. 37. *Quia, inquit, dicitur saluus erit, ille ignis contemnitur; grauior tamen erit ille ignis, quam quidquid homo pati potest in hac vitâ*. S. Gregorius in eundem Psal. illum, ait, *transitorium ignem omni tribulatione presenti existimo intolerabiliorem*. Similia habet Anselmus 1. ad Cor. 3. & multi alij. D. Bernardus epist. de obitu Humberti: *Post hanc vitam in Purgatorij locis centupliciter, qua fuerunt hic neglecta, redduntur vsque ad nouissimum quadrantem*. Idem confirmari potest ex probatis reuelationibus, quas narrat Beda lib. 3. cap. 19. & lib. 3. cap. 13. Ratio esse potest, Primò: quia anima separata longè plura potest perferre, quam corpori iuncta: in corpore enim statim pœnis vincitur, eò quod fragile corpus statim dissoluatur, quo dissoluto necesse est hominem mori: sed extra corpus anima est immortalis, vnde in immensum eius pœna potest intendi. Deinde, quia ignis ibi agit vt instrumentum iustitiæ diuinæ; quo modo longè est efficacior, quam suapte naturâ. Denique, quia tunc ignis immediatè potest ipsam animam totam attingere, seu totaliter: nunc autem non attingit, nisi per medium, videlicet per corpus, tanquam per vestem, & quasi partialiter.

Dico Tertio, Valdè tamen probabile est, neque omnes animas quæ sunt in Purgatorio pati pœnam ignis; neque eas quæ pœnam ignis patiuntur, semper pœnam ignis pati. Vt enim verè do-

Non tamen est grauissima acerbitate.

Obiectis ex D. Aug.

Soluitur.

Pœna ignis in Purgatorio est grauissima acerbitate.

Non omnes animas in Purgatorio cruciantur pœnâ ignis.

19 Quomodo ignis corporeus possit agere in spiritum.

20 Pena damni in Purgatorio est grauissima appetitiuè.